HÖGSKOLAN I BORÅS

Svenska som andraspråk, 31-45 hp
Swedish as a Second Language, 31-45 Credits

15 högskolepoäng
15 credits

Ladokkod: 11SA02
Version: 3.0
Fastställd av: Utskottet för utbildningar inom pedagogik och lärande 2017-08-22
Gäller från: HT 2017

Nivå: Grundnivå
Huvudområde (successiv fördjupning): Svenska som andraspråk (G1F)
Utbildningsområde: Undervisning
Ämnesgrupp: Svenska som andraspråk
Förkunskapskrav: Grundläggande behörighet. Dessutom krävs godkänt resultat om minst 22,5 högskolepoäng från Svenska som andraspråk för lärare 1-30 hp
Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

Innehåll

Delkurs 1: Språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt, 7,5 hp
Delkursen fördjupar perspektiven på språkutveckling ur ett andraspråksperspektiv. Fokus vilar dels på språkutveckling och språkinlärning, vilka belyses med stöd i ämnesteoretisk och ämnesdidaktisk forskning, dels på hur undervisning för främjande av språkutveckling för flerspråkiga elever kan arrangeras. I anslutning härtill läses, kritiskt granskas och prövas genrepedagogiska modeller samt diskuteras hur dessa kan användas i undervisningen. Vidare belyses, problematiseras och exemplifieras hur de estetiska uttrycksformerna kan användas för att främja flerspråkiga elevers språkutveckling och lärande. De praktiskt- estetiska ämnenas betydelse för lärande relateras till interkulturell pedagogik. Vidare belyses och problematiseras hur begreppet hållbar utveckling i gällande styrdokument för skolan kan utgöra innehåll och perspektiv i undervisningen i svenska som andraspråk. Detta sker genom ett temaarbete där studenten planerar och genomför ett språkutvecklande arbete där digitala verktyg och estetiska uttrycksformer genomsyrar innehåll och arbetsformer. Utifrån forskning och aktuell debatt belyses etiska och juridiska regler samt granska de nya mediernas roll i barns och ungas liv och hur digitala redskap kan användas språkutvecklande.

Delkurs 2: Bedömning och andraspråkslärarens roll i skolans verksamhet, 7,5 hp
Delkursen lyfter fram andraspråkslärarens roll som interkulturell språkutvecklande expert i skolans verksamhet när det gäller språkutveckling i skolans olika ämnen. Handledarrollen synliggörs och diskuteras liksom hur språkutvecklande och normkritiskt arbete kan bedrivas. Vidare synliggörs och diskuteras skilda sätt att se på bedömning, utvärdering och betygsättning av elevers språkutveckling i ett andraspråksperspektiv. Olika metoder, tester och prov för att bedöma och utvärdera andraspråksinlärares språkfärdigheter på olika nivåer problematiseras och kritiskt granskas. Särskild tonvikt läggs på kontinuerlig bedömning och dokumentation av andraspråksutvecklingen där till exempel performansanalys och självskattning behandlas.

Mål

Studenten ska efter avslutad kurs kunna, med avseende på

Delkurs 1: Språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt, 7,5 hp

1. Kunskap och förståelse
1.1 beskriva och exemplifiera hur till exempel undervisning om ett tema som hållbar utveckling kan bedrivas inom ramarna för svenska som andraspråk
1.2 utifrån en grundläggande kännedom om de etiska och juridiska regler som gäller i mediala sammanhang kunna använda digitala verktyg för kommunikation, dokumentation och utvärdering

2. Färdighet och förmåga
2.1 analysera och producera texter i tal och skrift inom olika genrer där språk och struktur uppfyller krav på såväl skriftspråklig korrekthet som genre- och situationsanpassning
2.2 utifrån genrepedagogisk forskning planera undervisning för flerspråkiga elever i syfte att utveckla läsförmåga, läsförståelse, och förmåga att anpassa språk och stil till olika kommunikationssituationer
2.3 med utgångspunkt i ett interkulturellt perspektiv kritiskt reflektera kring hur estetiska läroprocesser kan integreras i språkundervisningen som ett medel att främja och stödja andraspråkselevers muntliga och skriftliga språkutveckling

3. Värderingsförmåga och förhållningssätt
3.1 värdera, motivera samt omsätta vetenskapliga teorier och didaktiska metoder rörande andraspråksinlärning i undervisningen

Delkurs 2: Bedömning och andraspråkslärarens roll i skolans verksamhet, 7,5 hp

1. Kunskap och förståelse
1.1 kritiskt granska, värdera och problematisera språkliga aspekter i skolans olika ämnen

2. Färdighet och förmåga
2.1 belysa och problematisera andraspråkslärarens möjligheter att stödja och handleda kollegor i den kommande yrkesverksamheten avseende språkutveckling och normkritik i skolans olika ämnen
2.2 självständigt analysera, kritiskt granska, bedöma och betygsätta elevers muntliga och skriftliga produktion

3. Värderingsförmåga och förhållningssätt
3.1 kritiskt granska, värdera och motivera olika metoder att bedöma och utvärdera andraspråksinlärares språkfärdighet på olika nivåer samt kritiskt granska olika utvärderingsinstrument och språkfärdighetstester
3.2 värdera, motivera samt omsätta vetenskapliga teorier och didaktiska metoder rörande andraspråksinlärning i undervisningen
3.3 belysa och problematisera sambandet mellan språk- och kunskapsutveckling med särskilt fokus på flerspråkiga barn/elever i ett andraspråksperspektiv och i relation till skolans olika ämnen

Undervisningsformer

Undervisningen i kursen består av

Delkurs 1: Språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt, 7,5 hp
- föreläsningar
- seminarier
- fältstudier

Delkurs 2: Bedömning och andraspråkslärarens roll i skolans verksamhet, 7,5 hp
- föreläsningar
- seminarier
- fältstudier

Undervisningen bedrivs på svenska, men undervisning på engelska kan förekomma.

Examinationsformer

Kursen examineras genom följande examinationsmoment:

Delkurs 1: Språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt, 7,5 hp

(IN07) Delkurs 1: Lektionsplanering
Inlämningsuppgift: genrebaserad och normkritisk lektionsplanering
Lärandemål: 1.1, 1.2, 2.1, 2.2 och 3.1
Högskolepoäng: 2,5
Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

(RE02) Delkurs 1: Estetiska lärprocesser
Redovisning: interkulturella perspektiv på estetiska lärprocesser
Lärandemål: 2.3 och 3.1
Högskolepoäng: 2,5
Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

(RE03) Delkurs 1: Språkutvecklande temaarbete

Rapport
Lärandemål: 1.1, 1.2, 2.1, 2.2 och 3.1
Högskolepoäng: 2,5
Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

Delkurs 2: Bedömning och andraspråkslärarens roll i skolans verksamhet, 7,5 hp

(SE04) Delkurs 2: Bedömning, betyg och dokumentation
Seminarium
Lärandemål: 1.1, 2.2 och 3.1
Högskolepoäng: 2,5
Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

(IN08) Delkurs 2: Andraspråksläraren som handledare
Inlämningsuppgift och seminarium
Lärandemål: 1.1, 2.1, 3.2 och 3.3
Högskolepoäng: 2,5
Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

(RE04) Språkutvecklande ämnesundervisning
Redovisning
Lärandemål: 3.2 och 3.3
Högskolepoäng: 2,5
Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

Studentens rättigheter och skyldigheter vid examination är enligt riktlinjer och regelverk vid Högskolan i Borås.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Delkurs 1: Språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt,

7,5 hp

Alexandersson, Ulla & Swärd, Ann-Katrin (2016). *Estetiska lärprocesser.* Göteborg: Göteborgs Universitet (9 s)

Danielsson, Kristina & Selander, Staffan (2014). *Se texten!: multimodala texter i ämnesdidaktiskt arbete.* Malmö: Gleerups (177 s)

Gibbons, Pauline (2013). *Lyft språket, lyft tänkandet: språk och lärande.* Stockholm: Hallgren & Fallgren Studieförlag (263 s)

Hyltenstam, Kenneth, Axelsson, Monica & Lindberg, Inger (red.) (2012). *Flerspråkighet: en forskningsöversikt.* Stockholm: Vetenskapsrådet (utdrag, 100 s)

Hyltenstam, Kenneth & Lindberg, Inger (red.) (2013). *Svenska som andraspråk i forskning, undervisning och samhälle.* Lund: Studentlitteratur (utdrag, 25 s)

Hajer, Maaike (2004). ”Vilken kunskap?” Språkutvecklande ämnesundervisning: ett andraspråksperspektiv i alla ämnen. Olofsson, M. (red.) *Symposium 2003: Arena andraspråk.* Stockholm: HLS förlag, s. 27-41 (15 s)

Hajer, Maaike & Meestringa, Theun (2010). *Språkinriktad undervisning: en handbok.* 1. uppl. Stockholm: Hallgren & Fallgren (226 s)

Lantz-Andersson, Annika & Säljö, Roger (red.) (2014). *Lärare i den uppkopplade skolan.* Malmö: Gleerups, s. 13-36, 129-168, 197-224 (91 s)

Löfving, Christina (2012). *Digitala verktyg och sociala medier i undervisningen så skapar vi en relevant skola utifrån Lgr 11.* Johanneshov: TPB (192 s)

Skolverket (2011). *Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011.* Stockholm: Skolverket (utdrag, 100 s)

Ytterligare artiklar av relevans för ämnet, vilka studenterna själva anskaffar via olika sökvägar (max 200 s)

Ytterligare litteratur kan tillkomma enligt lärares anvisningar.

Delkurs 2: Bedömning och andraspråkslärarens roll i skolans

verksamhet, 7,5 hp

Bunar, Nihad (red.) (2015). *Nyanlända och lärande - mottagande och inkludering.* 1. utg. Stockholm: Natur & kultur (utdrag, 40 s)

Embretsen, Eva-Lena (2006). *Samtalskonst i praktiken.* Stockholm: Lärarförbundet/Lärarnas Riksförbund (19 s)

Gibbons, Pauline (2013). *Lyft språket, lyft tänkandet: språk och lärande.* Stockholm: Hallgren & Fallgren Studieförlag (263 s)

Hyltenstam, Kenneth & Lindberg, Inger (red.) (2013). *Svenska som andraspråk i forskning, undervisning och samhälle.* Lund: Studentlitteratur (utdrag, 75 s)

Lauvås, Per, Lycke, Kirsten Hofgaard & Handal, Gunnar (1997). *Kollegahandledning i skolan.* Lund: Studentlitteratur (utdrag, 45 s)

Lundahl, Christian (2011). *Bedömning för lärande.* Stockholm: Norstedts (208 s)

Olofsson, Mikael (red.) (2007). *Symposium 2006: bedömning, flerspråkighet och lärande.* Stockholm: HLS förlag (150 s)

Scherpe, Hans-Åke (2003). *Att leda lärande samtal.* Karlstad: Universitetstryckeriet i Karlstad (71 s)

Skolverket (2014). *Språket på väg 1 och 2.* Stockholm: Skolverket (46 s)

Skolverket (nd). *Nationella prov och bedömningsstöd.* Stockholm: Skolverket (50 s)

Skolverket (2012). *Att främja nyanlända elevers kunskapsutveckling – med fokus på samverkan, organisation samt undervisningens utformning och innehåll.* Stockholm: Skolverket (81 s)

Ytterligare artiklar av relevans för ämnet, vilka studenterna själva anskaffar via olika sökvägar (max 200 s)

Ytterligare litteratur kan tillkomma enligt lärares anvisningar.

Studentinflytande och utvärdering

Kursen utvärderas i enlighet med gällande riktlinjer för kursvärderingar vid Högskolan i Borås, där studenternas synpunkter ska inhämtas. Kursutvärderingsrapporten publiceras och återkopplas till deltagande och blivande studenter i enlighet med ovan nämnda riktlinjer, och ligger till grund för framtida utveckling av kurser och utbildningsprogram. Kursansvarig lärare ansvarar för att utvärdering enligt ovan genomförs.

Övrigt

Kursen ges som fristående.